

Täysistunto

Torstai 1.12.2016 klo 16.00—20.53

2.4. Suullinen kysymys syrjäytymis- ja köyhyysongelman ratkaisusta (Antero Laukkanen kd)

Suullinen kysymys SKT 129/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Laukkanen.

Keskustelu

16.26 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Kymmenettuhannet suomalaiset seisovat joka viikko leipäjonoissa. Lähes 400 000 kansalaisella on maksuhäiriömerkintä. Suurin ryhmä maksuhäiriöisissä ovat 25—44-vuotiaat miehet. Kuvitelkaa, miehet parhaassa työiässä. Tarvitaan perusteellista selvitystä, mitkä seikat suistavat ihmisiä syrjäytymiskierteeseen, ja selkeitä ratkaisukeinoja siihen, miten tämä estetään ja miten autamme heitä pääsemään takaisin jaloilleen. Kysynkin asiasta vastaavalta ministeriltä: tietääkö hallitus, mitkä seikat aiheuttavat syrjäytymistä, ja miten hallitus ratkoo maahamme pesiytynyttä köyhyysongelmaa?

16.27 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vastaan omalta osaltani. Edustaja Laukkanen kiinnittää huomiota näihin niin sanottuihin NEET-nuoriin eli nuoriin, jotka putoavat kaiken koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle. Hallitus on muutama viikko sitten käynyt tästä asiasta perusteellisen keskustelun ja tullut siihen johtopäätökseen, että me katsomme kaikki ne toimenpiteet, mitä kullakin hallinnonalalla on, kokoamme ne yhteen ja sen jälkeen mietimme, mitä muuta voimme vielä tehdä, koska tämä on iso huoli. 20 prosenttia nuorista miehistä putoaa ja on pudonnut yhteiskunnan ulkopuolelle. Tämä on iso ongelma. Me olemme tämän tunnistanee, ja me haluamme tähän asiaan myös puuttua.

Puhemies Maria Lohela: Tämä aihepiiri onkin sellainen, joka lankeaa useamman ministerin vastuualueelle, joten pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää täällä nyt paikalla oleville ministereille kysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.28 Antero Laukkanen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Viime hallituskaudella otettiin käyttöön nuorisotakuu, joka on ollut tehokas väline nuorten syrjäytymisen estämisessä ja ehkäisemisessä. Nyt tämän työn rahoitus on merkittävästi vähentynyt, ja nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön rahoitusta on leikattu. Hallitus on myös lopettamassa nuorten aikuisten osaamisohjelman ja vähentää ammatillista koulutusta. Nämä ovat juuri sellaista toimintaa, johon on laitettu panostusta, ja ne yleensä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

tulevat moninkertaisesti takaisin. Kysyisin asiasta vastaavalta ministeriltä: millä keinoilla hallitus aikoo vähentää nuorten syrjäytymisuhkaa, joka on kasvavassa määrin lisääntymässä?

16.29 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustajalla taitaa olla tässä nyt vähän vanhentunutta tietoa, nimittäin budjettiriihen yhteydessä hallitus turvasi nimenomaan juuri työpajatoiminnan, etsivän nuorisotyön ja nuorten aikuisten osaamisohjelman rahoituksen. Ja tämä viimeksi mainittu nuorten aikuisten osaamisohjelma on esimerkiksi hyvä keino vaikuttaa nimenomaan niihin parikymppisiin nuoriin, joilta on esimerkiksi koulutus jäänyt kesken, että he suorittaisivat sen toisen asteen tutkinnon loppuun.

Täällä on esitetty kyllä ihan aiheellinen huoli, se, mikä tässä kysyjällä oli päällimmäisenä tästä nuorten syrjäytymisestä: se on meidän yhteiskunnassamme oleva erittäin vaikea ja hyvin kipeä ongelma, johon tarvitaan hyvin monenlaisia erilaisia ratkaisuja ja myöskin uusia ratkaisuja jo olemassa olevien tilalle. Erityinen huoli nousee nimenomaan pojista, koska me näemme, että jo hyvin varhaisessa vaiheessa alkavat sellaiset kehityssuunnat, jotka johtavat siihen, että meillä on pojilla esimerkiksi alhaisemmat oppimistulokset, enemmän syrjäytymistä, (Puhemies: Ja aika on täynnä!) ja se kärjistyy sitten parikymppisenä aivan erityisesti näissä meidän tilastoissa.

16.30 Anna Kontula vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kela on tehnyt linjauksen, että mikäli henkilö, joka on saanut jotakin tukea liikaa, saa myös toimeentulotukea, niin häneltä ei peritä näitä liikaa maksettuja tukia takaisin suoraan, vaan se laitetaan suoraan luottotietohäiriömerkintäiseen perintään. Näin tehdään jopa siinä tapauksessa, että liikkamaksu olisi johtunut esimerkiksi Kelan virkailijan tekemästä virheestä. Eli viranomaisen tekemän virheen vuoksi muutenkin köyhä ihminen menettää luottotietonsa automaattisesti, kun meidän yhteiskunnassamme yleensä velasta on mahdollista neuvotella ja sopia erilaisia velanmaksuaikatauluja. Tätä ei voi pitää millään lailla kohtuullisena, ja se on yksi keskeinen syrjäytymistä aiheuttava tekijä. Minä kysyisin, mitä tälle asialle aiotaan tehdä.

16.31 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitoksia kysymyksestä. On tietenkin valitettavaa, jos joku joutuu tahtomattaan ja monien ongelmien seurauksena tilanteeseen, jossa on esimerkiksi luottomerkintä, niin kuin kysyjä otti esille, tai että ne johtuvat sitten tällaisista virheistä, jotka ovat korjattavissa. Toivon, että asianomaiset ja asianomaisten virkamiestahojen kanssa käydään keskusteluja, pyritään etsimään parempia käytäntöjä näitä ihmisiä auttaaksemme.

16.32 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Yli-velkaantuneita auttava Takuu-Säätiö on raportoinut, että ihmiset pyytävät apua tilanteeseensa yhä useammin siitä syystä, että pikavippejä on otettu ihan tavallisiin arjen menoihin, esimerkiksi ruokaan ja lääkkeisiin. Tämä on hyvin huolestuttava tieto ja samoin se, että muutama viikko sitten Kuluttajaparlamentti julkisti tekemänsä selvityksen, joka osoitti, että kaikkein eniten pienituloiset, paljon sairastavat ihmiset kärsivät hallituksen tekemistä maksueroituksista lääkkeisiin ja omavastuisiin matkakustannuksissa, ja samoin asiakasmaksujen korotukset koettiin hyvin raskaiksi. Suuri osa näistä ihmisistä oli joutunut tinkimään lääkkeitä tai ruuasta selviytyäkseen. Kysymys kuuluu: oletteko hallitukses-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

sa tietoisia näistä selvityksistä ja oletteko pohtineet sitä, että voisitte alkaa hallituksessa tehdä erilaisia päätöksen arviointivaikutuksia (Puhemies koputtaa) ja selvityksiä ennen kuin tuotte erilaisia esityksiä eduskuntaan?

16.33 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä varmasti lainsäädäntötyöhön kuuluu vaikutusten arviointia. On myös tärkeää, että meillä säilyvät perusturvaverkot. Otitte esille lääkkeit. Meillä on paljon lääkkeitä käyttäviä henkilöitä, joille on tärkeää, että lääkekatto on olemassa. On ehkä niitä, jotka eivät kykene, osaa eivätkä ole pystyneet hakemaan toimeentulotukea, johon he ovat oikeutettuja. Ja kyllä, hallituksen kärkihankkeissa on selvityksiä siitä, mitä on esimerkiksi yksin elävien tilanne, ja totta kai tällainen keskustelu siitä on aivan paikallaan, ja ehkä laajempi työ, niin kuin esimerkiksi eduskunnan köyhyysryhmän kanssa, mitä on yksin elävien arki tällä hetkellä Suomessa, mitä on pienituloisten arki. Olen aivan valmis siihen keskusteluun.

16.34 Anders Adlercreutz r (vastauspuheenvuoro): Värderade talman! Den här diskussionen har anknytningar till ungdomsarbetslösheten som är ett stort problem.

Arvoisa puhemies! Nuorisotyöttömyys on iso ongelma. RKP:n varjobudjetissa esitämme alle 30-vuotiaille suunnattua minijob-mallia, jonka myötä tietyn tuntimäärän, tietyn palkkakaton alle mahtuva työsuhde olisi vapautettu tietyistä sivukuluista. Arvoisa ministeri Lindström, oletteko ehtinyt tutustua tähän vai onko teillä kenties muita ajatuksia nuorisotyöttömyyden ratkaisemiseksi?

16.35 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitän kysyjää siitä, että lähestyi tätä ongelmaa ratkaisukeskeisesti ja toi esille oman ideansa. Olen tutustunut. Meillä on tulossa ensi keväänä puolivälitarkastelu, jossa me jo päätettyjä asioita tietenkin tarkastelemme, miten ne ovat vaikuttaneet, mietitään uusia keinoja, ja siinä keskustelussa varmaankin käydään läpi kaikki ne ideat — minä olen moneen kertaan sanonut, että olen hyvinkin vastaanottavainen kaikille hyville ideoille, tulivat ne sitten keltä tahansa, koska tämä työttömyys on semmoinen ongelma, että se ei ole ainoastaan tämän hallituksen sylissä vaan se on myös seuraavan hallituksen sylissä. Sen takia kaikkia tällaisia avauksia tervehdin ihan ilolla. Se on sitten eri asia, mitä kaikkia keinoja hallitus ottaa työkalupakkiinsa, mutta joka tapauksessa nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat sellaisia haasteita, että niille tarvitsee oikeasti tehdä konkreettisia keinoja ja tekoja, ja hallitus on niitä jo tehnyt, mutta tämä ei tietenkään (Puhemies koputtaa) riitä vaan lisää tarvitaan.

16.36 Jukka Gustafsson sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus nyt ei ole kaikkein vahvimmillla silloin, kun puhutaan lasten ja nuorten asioista ja syrjäytymisestä. Hallitus on nimittäin yli puolella leikannut niitä määrärahoja, joita edellinen hallitus laittoi muun muassa tähän nuorten aikuisten osaamisohjelmaan, joka oli ministeri Ihalaisen ja allekirjoittaneen silmäterä, ja se oli menestys, ja se kohdentui nimenomaan noin 20—24-vuotiaisiin nuoriin, erityisesti miehiin. Te olette supistaneet myöskin tasa-arvorahaa, joka kohdennettiin nimenomaan heikoimpiin, oppimisvaikeuksia kokeneisiin lapsiin ja nuoriin, saatiin lisää opettajia, koulunkäyntiavustajia ja niin edelleen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

Eilen julkistettiin sosialidemokraattien koulutuspoliittinen ohjelma. Luen vain yhden kohdan täältä... (Puhemies: Ja nyt on aika täynnä!) — Joo. (Naurua — Välihuutoja) — Jokaiselle tukea tarvitsevalle annetaan tuki- ja erityisopetusta... (Puhemies: Edustaja Gustafsson, aika on täynnä!) Se on karsittu.

16.37 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että uskon kuitenkin, että tässä salissa meillä kaikilla on aika lailla yhteiset tavoitteet siitä, että haluamme minimoida, vähentää, ennalta ehkäistä, torjua koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämistä ja syrjäytymistä, ja siihen pitää löytää mahdollisimman vaikuttavat keinot. Yksi sellainen keino, mitä nyt laajasti vietään eteenpäin, on nämä Ohjaamo-palvelut, jossa tavoitteena on se, että nuori ihminen saa avun ongelmiinsa yhdeltä luukulta, että siellä otetaan aidosti koppia ja vastuuta nuorista ja etsitään se tapa, mikä juuri kyseiselle henkilölle toimisi.

Edellisellä hallituskaudella tehtiin paljon hyvää, siellä nuorisotakuuta vietiin eteenpäin. Ongelma vain oli se, että koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä edelleen kasvoi edellisen hallituksenkin aikana. Siitä syystä meidän täytyy nyt etsiä vaikuttavimmat keinot, ja tässä työssä hyödynnetään myös tutkimustietoa, jota meillä on, erilaisista tiedosta erilaisten toimien vaikuttavuudesta, ja pyritään hyvinkin moniministeriöisesti löytämään (Puhemies koputtaa) uusia tapoja myös puuttua tähän vaikeaan asiaan.

16.38 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kelan uusi pääjohtaja Elli Aaltonen antoi Suomen Kuvalehdelle laajan haastattelun, jossa hän kysyi, miksi ylläpidämme järjestelmää, joka maksaa ihmisille olemisesta, ja hän myös puhui vastikkeettomasta työttömyysturvasta.

Olen saanut hyvin paljon yhteydenottoja työttömiltä ihmisiltä, jotka pitivät tätä lausuntoa hämmästyttävänä ja syyllistävänä. Erityisesti he ihmettelivät sitä väitettä, että meillä sosiaaliturva olisi vastikkeetonta. Esimerkiksi työttömyysturvaan liittyy paljon karensseja, jos esimerkiksi ei hakeudu ohjattuun koulutukseen, ei hakeudu työharjoitteluihin. Tämöinen myytti on olemassa, että työttömyysturva olisi vastikkeetonta. Kysyisin ministeriltä: onko Kelan pääjohtaja Elli Aaltonen oikeassa siinä, kun hän väittää, että meidän työttömyysturva ja sosiaaliturva on vastikkeetonta?

16.39 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En nyt oikein ymmärrä kysymystä. Se varmasti tulisi esittää Kelan pääjohtajalle itsellensä. (Paavo Arhinmäki: Onko se vastikkeetonta?) Enkä ole tutustunut tähän hänen haastatteluunsa, niin että voisin sanoa niistä periaatteista, mitä siinä on.

Mutta tämän rinnalla, mitä puhuitte vastikkeettomasta tai vastikkeellisesta sosiaaliturvasta, voidaan myös puhua osallistavasta sosiaaliturvasta. Minä toivon kyllä ja uskon, että Kela toimii vastuullisesti Suomessa. Se on rakennettu suomalaisia varten ja suomalaista sosiaaliturvaa varten. Se on vuosikymmenten menestystarina. Totta kai sitä täytyy kehittää, mutta mitä tulee kysymykseen pääjohtajasta, niin varmaan se keskustelu täytyy käydä pääjohtajan kanssa. (Paavo Arhinmäki: En kysynyt pääjohtajasta!)

16.40 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Puhun samasta asiasta kuin edustaja Arhinmäki mutta aivan päinvastaisesta suunnasta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

Kelan uusi pääjohtaja Aaltonen ja myös Helsingin yliopiston sosiaalipolitiikan professori Heikki Hiilamo ovat julkisissa esiintymisissään puhuneet osallistavan sosiaaliturvan puolesta. Ajatuksena on, että esimerkiksi syrjäytymisvaarassa olevalle pitkäaikaistyöttömälle nuorelle tarjottaisiin osallistumista esimerkiksi vapaaehtoisjärjestöjen toimintaan, vanhusten auttamiseen ja vastaavaan työtoimintaan, johon osallistuminen olisi merkityksellistä sekä hänelle itselleen, hänen lähiyhteisölleen että koko suomalaiselle yhteiskunnalle. Tämä ei olisi työtä, tämä olisi työtoimintaa, vaikkapa kolmena päivänä viikossa kaksi tuntia kerrallaan.

Ministeri Mattila, mitä mieltä olette, voitaisiinko tätäkin kokeilla aivan samalla tavoin kuin perustuloa kokeillaan?

16.41 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En ehkä rinnasta tätä suoraan perustuloon, mutta kyllähän tämä hallitusohjelma on ottanut kokeilukulttuurin tähän mukaan. Olen kokeiluyhteiskunnan kannattaja itsekkin.

Totta kai yhteiskuntaan osallistuminen, se, että henkilö, kansalainen kuuluu ja tuntee kuuluvansa yhteiskuntaan, on tärkeää. Ja mitä keinoja siihen on käytettävissä? Tämä voi olla yksi, mutta on varmasti myös monia muita. Lapsi tuntee kuuluvansa koulussa siihen kouluyhteisöön, missä hän on. Nuori kokee olevansa matkalla turvalliseen elämään, turvalliseen aikuisuuteen. Kaikenikäisten osallistuminen on tärkeää.

16.42 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Zyskowicz sanoi, että tämä ei olisi työtä vaan tämä olisi työtoimintaa, tämä olisi osallistavaa ja ihminen tuntisi kuuluvansa johonkin. Itse kannatan kyllä sellaista, mutta kun me olemme hallituksena tuoneet rekrykokeilua, me olemme tuomassa koulutussopimusmallia, niin nämä ovat erittäin herkkiä keskustelunaiheita, koska näille kaikille pitää olla pelisäännöt. Ja niiden pelisääntöjen on oltava sellaiset, että jokainen ymmärtää, että siinä ei hyväksikäytetä ihmistä vaan että ihmistä autetaan. Se on se oikea suunta.

16.43 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Niin nuoren tytön kuin pojankin kohdalla syrjäytymiskehitys lähtee siitä, jos koulutuksessa on puutteita, ja ammatillinen koulutus on äärimmäisen tärkeä siinä, että nuoret pääsevät työelämään. Ikävä kyllä hallitus on nyt leikkaamassa 190 miljoonaa tulevana vuonna tästä ammatillisesta koulutuksesta. Kristillisdemokraatit ovat omassa vaihtoehtobudjetissaan esittäneet sen palauttamista erityisesti sen takia, että tuo ammatillisen koulutuksen reformilainsäädäntö astuu sitten voimaan vuonna 2018. Näkeekö vastaava ministeri vaaraa siinä, että nytten ammatillisessa koulutuksessa tehdään hätiköityjä leikkauspäätöksiä, suljetaan muun muassa toimipisteitä? Olen nostanut täällä aiemminkin esille sen huolen, että Itä- ja Pohjois-Suomessa tällä hetkellä 16-vuotiaalla henkilöllä on kaikkein pisin matka toisen asteen koulutuspaikkaan. Jos näitä toimipisteitä entisestään suljetaan, nämä välimatkat kasvavat ja on hyvin mahdollista, että nuoren syrjäytymiskehitys lähtee siitä, (Puhemies koputtaa) että hän jää kotiin.

16.44 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Saavutettavuuden turvaaminen ja mahdollisuuksien tasa-arvoinen turvaaminen kaikkialla Suomessa on kaikissa niissä toiminnoissa, mitä me hallituksessa koulutuspolitiikassa teemme, ihan keskeisiä asioita. Ammatillisen koulutuksen puolella iso on-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

gelma on keskeyttäminen, eli se on vakava ongelma. Meillä on koulutustakuu, ja jokainen peruskoulunsa päättänyt saa paikan toiselta asteelta käytännössä tänä päivänä ja tulevaisuudessakin, mutta se ongelma on siinä, että se jää kovin monelta kesken. Siihen pyritään nyt tällä ammatillisen koulutuksen reformilla vastaamaan muun muassa lisäämällä työpaikalla tapahtuvaa oppimista, koska se on monille nuorille houkuttelevampi ja tavallaan sen peruskouluputken jälkeen toivotaan, että pääsisi käsillä tekemään ja käytännössä oppimaan. Sitten toinen on ammatillisen koulutuksen rahoitusmallia uudistamalla siten, että on enemmän vastuuta myöskin siitä, että se koulutus myöskin viedään loppuun ja että tulee suoritetuksi se toisen asteen tutkinto, joka parantaa huomattavasti sitten ihmisen asemaa työmarkkinoilla.

16.45 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomessa on tällä hetkellä 400 000 maksuhäiriömerkintää kansalaisilla. Meillä on erittäin suuri nuorten aikuisten joukko, jolleka maksuhäiriömerkintä tulee pikavippien kautta. Pikavippifirmat kiertävät sitä säädettyä lakia, jonka eduskunta täällä 2013 teki. Kuitenkin edelleenkin muutettiin sitä järjestelyä niin, että nyt 2 000:n limiitillä sitten annetaan pienempiä osia. Mutta se, mikä tässä on pahinta, on, että se nuori maksuhäiriömerkintöinen ihminen on yhteiskunnan ulkopuolella. Hän ei saa pankkitunnuksia, hän ei saa matkapuhelinta, hänet suljetaan tavallaan pois tästä yhteiskunnan kehiksestä, ja hän on silloin kadoksissa. Minä kysyisin ministeriltä tai ministereiltä, mihinkä toimiin hallitus ryhtyy, että maksuhäiriömerkintöjä ei myöskään rokoteta vuositolulla (Puhemies koputtaa) sen jälkeen, vaikka velka on maksettu.

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Lindström ensin.

16.46 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Todellakin nämä ongelmat ovat tiedossa oikeusministeriössä. Siellä on näistä asioista selvitys, ja kun tämä selvitys tarkentuu tästä vallitsevasta tilanteesta ja näistä toimintavaihtoehtoista, sen jälkeen päätetään tietenkin toimenpiteistä. Tunnistan nämä ongelmat. Maksuhäiriöt voivat aiheuttaa jopa sen sitten, että ihmiset joutuvat muun muassa ulosottoon. Myös ulosoton puolella me olemme tunnistanee tämän kannustinloukkuongelman, ja sillekin on tarkoitus tehdä jotain, joko niin, että sitä ulosoton suojaosaa nostetaan, taikka sitten niin, että maksuaikaa pidennetään. Näitä toimenpiteitä on vireillä hallituksessa.

16.47 Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täydennän ministeri Lindströmin vastausta siltä osin, joka koskee pankkitunnuksien saamista, että täällä tämä huoli, minkä edustaja Myllykoski otti esille, on juuri näin, että jopa 400 000 ihmistä on ilman. Mutta nyt tänä syksynä täällä eduskunnassa on käsitelty erästä lakia, joka mahdollistaa sen, että jokaisella ihmisellä on mahdollisuus saada peruspankkitili, ja kun sen peruspankkitilin saa, niin siihen saa myös ne pankkitunnukset, mikä tarkoittaa sitä, että sitä kautta myös nämä nuoret ihmiset, joita tässä joukossa on paljon, pääsevät myös tekemään vahvan tunnistautumisen käyttäessään sähköisiä palveluja.

Puhemies Maria Lohela: Vielä edustaja Mikkonen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

16.48 **Krista Mikkonen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Lukuisat nuoret, niin miehet kuin naiset, ovat jo joutuneet pitkäaikaistyöttömiksi nuoresta iästään huolimatta. Nyt maakuntauudistuksen myötä ollaan suunnittelemassa, että TE-toimistojen ja elyjen työllisyysmäärärahat siirretään maakuntien kasvukeskuksiin. Myös kriteereihin ollaan tekemässä muutoksia. Kun ennen työllisyysrahoja jaettiin työttömyysasteen mukaan, niin nyt kriteereiksi otetaan työllisten määrä ja yritysten määrä ja työttömyysaste huomioidaan vain pienenä osana.

Me tiedämme, että erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa on paljon työttömyyttä. Eikö ole aivan nurinkurista muuttaa näitä työllisyysmäärärahojen ehtoja niin, että niitä jatkossa kohdistuu entistä vähemmän alueille, missä työttömyys on kaikkein korkeinta ja vaihtoehtoisia mahdollisuuksia on vähemmän? Eikö työttömyysmäärärahat pitäisi kohdistaa nimenomaan sen perusteella, missä työttömyysaste on korkein?

16.49 **Oikeus- ja työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ihan totta, kysyjä on siinä mielessä oikeassa, että nämä kriteerit ovat aiheuttaneet meillä tietenkin tuolla työ- ja elinkeinoministeriössä keskustelua. Me tarkennamme niitä varmaan tässä ennen kuin me lähemme menemään näitten asioiden kanssa eteenpäin, koska eihän tässä ole tarkoitus tehdä elämää hankalammaksi vaan helpottaa sitä.

Toinen asia on se, että kun ollaan juuri tänään käyty läpi ensi vuoden työllisyysmäärärahojen jakoa ja niitä muutoksia, jotka sinne ovat tulleet, sinne on tulossa uusia työkaluja — toivottavasti tämän työttömyysturvan käyttöalan laajentamisen puolella, että saadaan sinne palkkatukeen rahaa.

Yksi sana, jota haluan tässä yhteydessä painottaa, on vaikuttavuus. Kaikilla toimenpiteillä, mitä me teemme, pitää olla vaikuttavuutta. Ja valitettavasti on niin, että niukkenevilla määrärahoilla meidän täytyy olla kriittisiä niitä toimenpiteitä kohtaan, jotka eivät ole niin vaikuttavia. Sen takia muun muassa tämä 100 prosentin palkkatuki on luopin alla ollut.

Kysymyksen käsittely päättyi.